

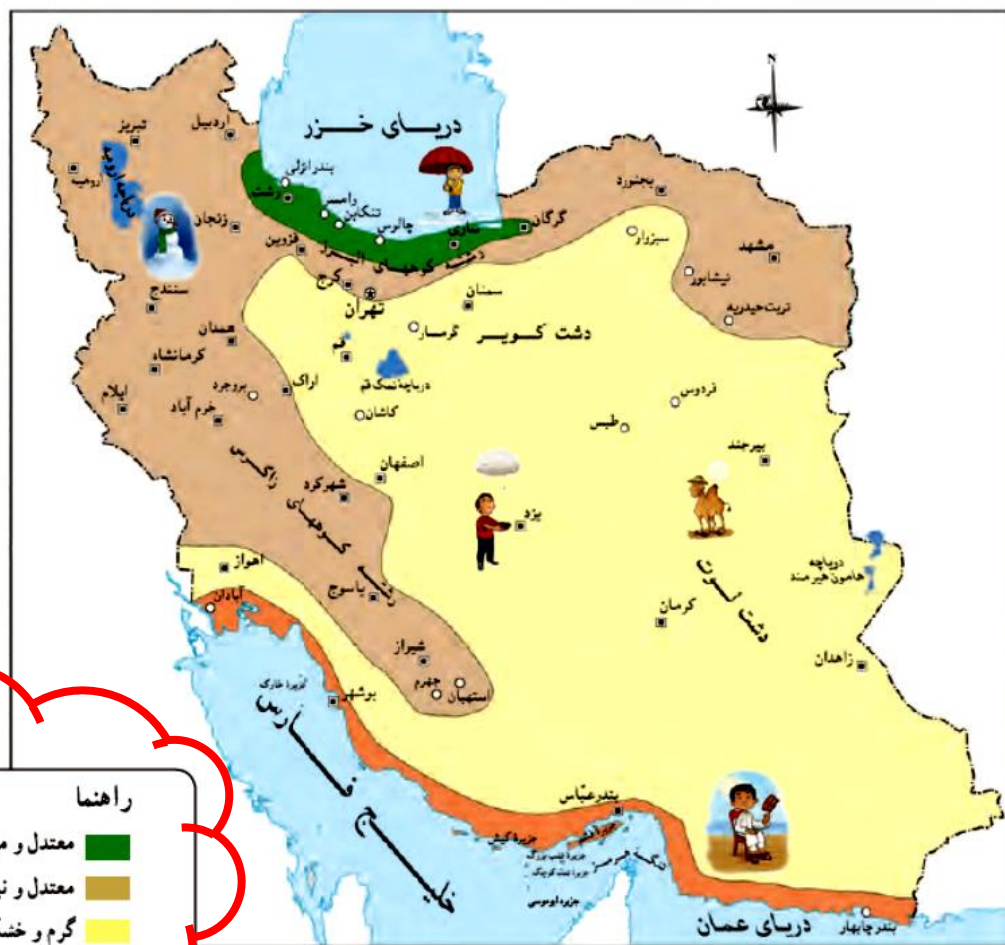
پرسش‌های درس ۱۷ مطالعات (نواحی آب و هوایی)

۱. چرا نوع آب و هوا در همه جای ایران یکسان نیست؟
۲. ناحیه خزری در کجا واقع شده است و چه ویژگی‌هایی دارد؟
۳. ناحیه کوهستانی شامل چه قسمت‌هایی است؟
۴. تفاوت بارندگی در ناحیه کوهستانی و خزری را بنویسید.
۵. ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی چه ویژگی‌هایی دارد؟
۶. ویژگی‌های ناحیه گرم و خشک داخلی چیست؟
۷. ناحیه‌ی سواحل جنوبی و است.
۸. آب و هوا و میزان بارش در ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب چگونه است؟
۹. ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب جزو نواحی است.
۱۰. چرا در سواحل جنوب، هوا حالت شرجی پیدا می‌کند؟

درس IV نواحی آب و هوایی ایران

کشور ما ایران، کشور پهناوری است. برخی جاهای آن کوهستانی و برخی پست و کم ارتفاع اند. بخش هایی از سرزمین ایران در کنار دریا واقع شده اند و بخش های وسیعی از دریا فاصله دارند؛ بنابراین، نوع آب و هوا در همه جا یکسان نیست.

برای مثال، در اوایل فروردین در شهر بندرعباس هوا گرم می شود و مردم کولرها را روشن می کنند؛ در حالی که در همدان یا تبریز هنوز مردم از بخاری ها و وسایل گرم کننده استفاده می کنند. به نقشه ی نواحی آب و هوایی ایران توجه کنید.

مطالعات صفحه به صفحه؛ طراح: سمیرا ابوالقاسمی

راهنا	
■	معتدل و مرطوب خزری
■	معتدل و نیمه خشک کوهستانی
■	گرم و خشک
■	گرم و شرجی سواحل جنوب

فعالیت
 ۱- با توجه به نقشه، بگویید چند ناحیه ی آب و هوایی در ایران وجود دارد؟
 ۲- از هر ناحیه ی آب و هوایی یک شهر را نام ببرید.

۱. چهار ناحیه آب و هوایی وجود دارد.

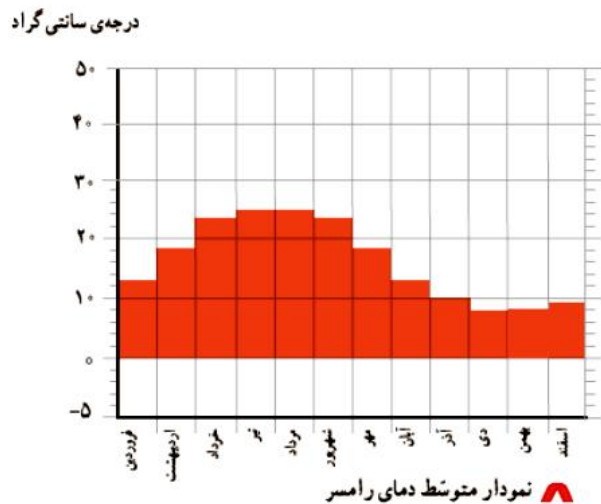
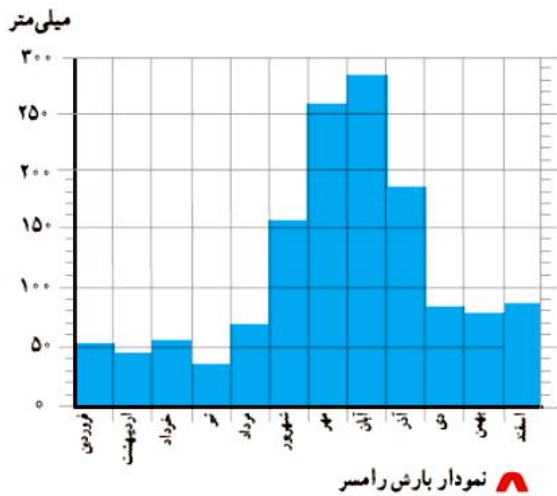
۲. معتدل و مرطوب خزری مانند ساری، معتدل و نیمه خشک کوهستانی مانند تبریز، گرم و خشک مانند اصفهان، گرم و

شرجی سواحل جنوب مانند بندرعباس

اکنون بیایید با نواحی مختلف آب و هوایی ایران آشنا شویم.

ناحیه‌ی معتدل و مرطوب خزری

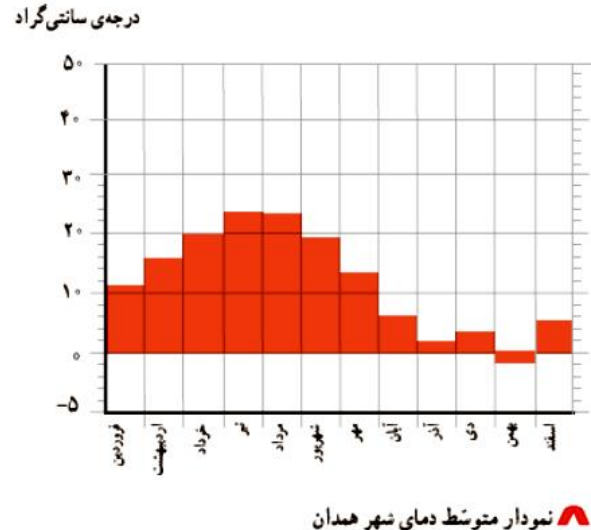
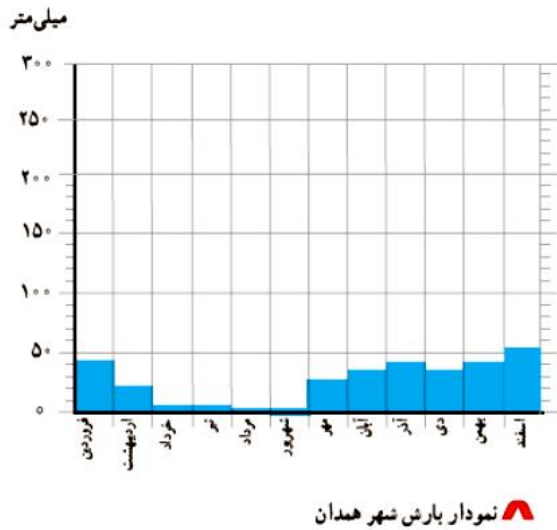
همان‌طور که روی نقشه می‌بینید، این ناحیه در کناره‌ی دریای خزر واقع شده است. در این ناحیه، باران فراوان می‌بارد و گرما و سرمای شدید وجود ندارد. وسعت ناحیه‌ی خزری بسیار کم است.

– آیا در رامسر در همه‌ی ماه‌های سال باران می‌بارد؟ **بله در تمام سال بارش داریم.**

ناحیه‌ی معتدل و نیمه خشک کوهستانی

این ناحیه شامل کوه‌های بلند و دامنه‌های البرز و زاگرس است. در این ناحیه، در بیشتر ماه‌های سال هوا سرد است. در زمستان برف زیادی روی کوه‌ها می‌نشیند و دمای هوا به زیر صفر درجه می‌رسد. این ناحیه تابستان‌های معتدل دارد.

در ناحیه‌ی کوهستانی میزان بارندگی مناسب است، اما این ناحیه به اندازه‌ی ناحیه‌ی خزری پر باران نیست.

– در همدان، سردترین ماه‌های سال کدام‌اند؟ **بهمن – آذر – دی**

– دمای همدان را در زمستان با دمای رامسر مقایسه کنید. **همدان در ناحیه کوهستانی است پس زمستان‌های خیلی سردی دارد**

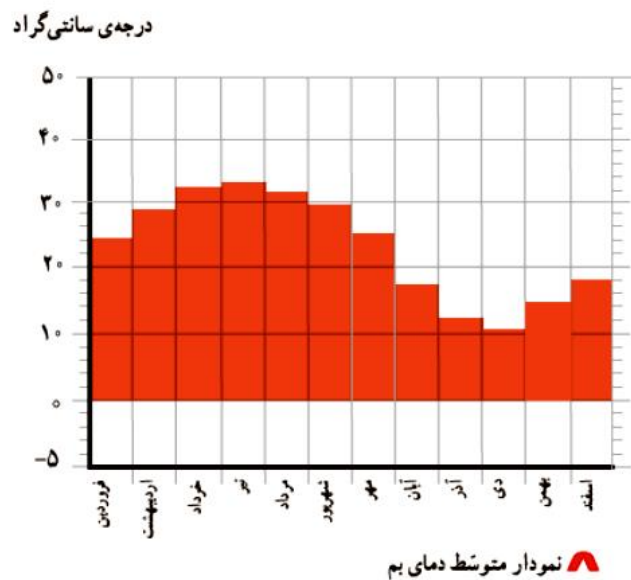
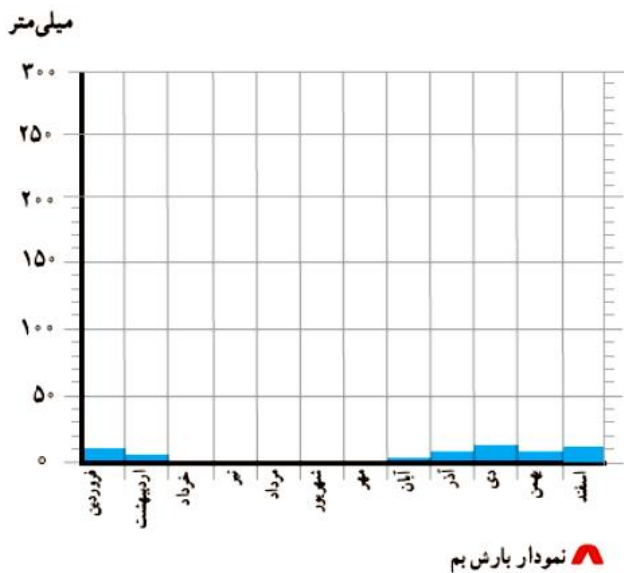
– همدان بارش بیشتری دارد یا رامسر؟ **رامسر** اما رامسر در ناحیه خزری است و زمستان‌های معتدل دارد.

– در کدام یک از این دو شهر تعداد ماه‌های خشک بیشتر است؟ **همدان**

ناحیه گرم و خشک داخلی

این ناحیه تابستان‌های گرم و زمستان‌های سرد دارد و مقدار بارش در آن کم است.

مطالعات صفحه به صفحه؛ طراح: سمیرا ابوالقاسمی

– آیا در بم در همه‌ی ماه‌های سال باران می‌بارد؟ در آنجا چند ماه خشک وجود دارد؟ **خیر ۵ ماه خشک دارد.**

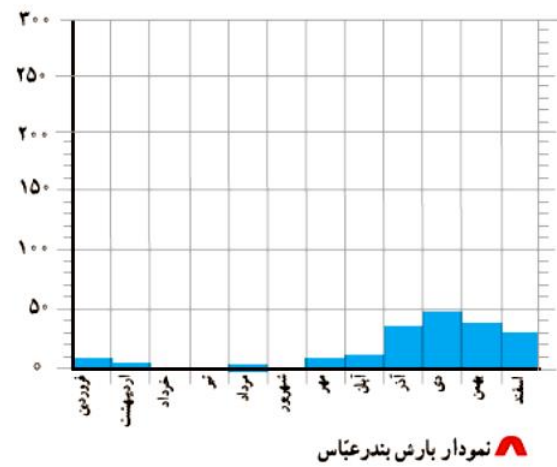
– دمای شهر بم را با همدان مقایسه کنید. کدام یک گرم‌تر است؟ چرا؟ **دمای بم بیشتر است. دمای بم همیشه بالاتر از ۱۰ درجه است و در بعضی ماه‌ها به ۳۲ درجه هم می‌رسد ولی در همدان حداکثر دما ۲۰ درجه است و حداقل ۱- بم چون**

ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوبی ناحیه گرم و خشک قرار گرفته و بارندگی بسیار کم دارد، گرم‌تر است.

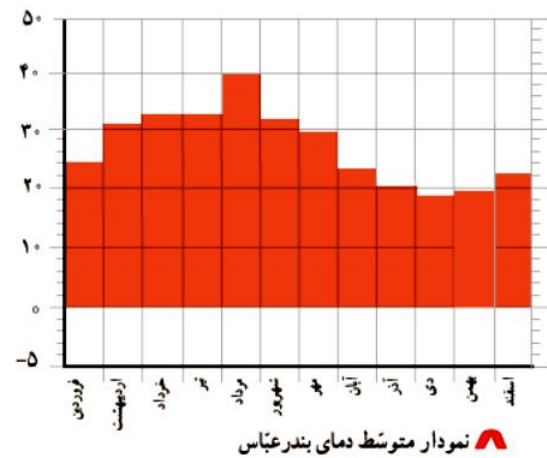
این ناحیه نیز تابستان‌های گرم و زمستان‌های معتدل دارد. در سواحل جنوب هم مقدار بارش کم است. به همین دلیل، این ناحیه جزء نواحی خشک است، اما به علت رطوبت دریا، هوا در آنجا حالت شرجی پیدا می‌کند؛ یعنی بسیار نمناک می‌شود.

میلی متر

درجه سانتی گراد

۱- آیا بندرعباس از مناطق خشک کشور است؟ چرا؟ **بله چون میزان بارندگی در آن کم است.**

۲- آیا شهرهای سواحل جنوب ایران هوای گرمی دارند؟ دلیل خود را بیان کنید. **بله چون در ناحیه گرم قرار دارند و بارش**

بسیار کم است و در اکثر ماه‌های سال دمای هوا بالای ۲۰ درجه است و حتی به ۴۰ درجه هم می‌رسد.

فعالیت

- ۱- ارسلان در شهرکرد زندگی می‌کند. دی ماه است و او می‌خواهد با خانواده‌اش به بندر چابهار مسافرت کند. چه نوع لباسی باید همراه ببرد؟ چرا؟
- ۲- گلناز و خانواده‌اش می‌خواهند در بهمن ماه با اتومبیل برای دیدن عمویشان، که از سفر زیارتی برگشته است، به همدان بروند. پدر گلناز چه وسایل و تجهیزاتی را باید با خود ببرد؟ چرا؟
- ۳- فرید و خانواده‌اش می‌خواهند برای تعطیلات نوروزی به رامسر بروند؛ چه وسایلی باید به همراه ببرند؟
- ۴- با راهنمایی معلم، محلّ تقریبی شهر یا روستای خود را روی نقشه‌ی نواحی آب و هوایی ایران بنویسید و بگویید، محلّ زندگی شما در کدام ناحیه‌ی آب و هوایی قرار دارد.

جواب فعالیت

۱. لباس نازک و نخی. زیرا چابهار در ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب است و زمستان آن معتدل است.

۲. چون همدان در ناحیه کوهستانی است ممکن است در همدان هنوز برف ببارد پس باید آنها لباس‌های گرم و تجهیزاتی مانند زنجیر چرخ و ضد یخ برای اتومبیل همراه داشته باشند.

۳. رامسر در ناحیه معتدل و مرطوب خزری است هم آفتاب دارد و هم رطوبت پس باید چتر، آفتاب گیر، بادبزن، لباس نخی و همین‌طور آستین دار همراه داشته باشند.